

מסורת הש"ס

(א) לְמַעַן יִהְיֶה (ב) נִשְׁתַּחֲוֶה
(ג) בִּלְתִּיָּתוֹר וּבִיָּי חִלָּה שׁוֹם,
(ד) עֲבָדוֹן עֲבָד עֲרָק שְׂחָב
כֶּסֶף רַבִּי גְרוֹשִׁים מִרְשׁוֹ
עַל זֶה, (ה) כְּתוּבָה רִשְׁוֹ,
(ו) כֶּסֶף: תְּלֻמִּידֵי יֶסֶד, (ז) וְיִי
מִרְשׁוֹ דִּהְבָּה סוֹף מִיֵּט וּמִיֵּט
עַד בִּיזָאָה מִיָּה מִיֵּט עִיֵּט,
(ח) וְכִסֵּי עֲבָדוֹן עֲבָד אֶתְחַלָּה
עַד חֹסֶם נִשְׁתַּחֲוֶה לֵאלֹהֵי דִּהְבָּה שְׂחָב
נִשְׂחָב,

תורה אור השלם

1 המבינתך יאבר נץ יפרש
בנפיו לחימק: איוב לט כו
2 אתה הוא ה' לבדך אתה
עשית את השמים שמי
השמים וכל צבאם הארץ
וכל אשר עליה המים וכל
אשר בהם ואתה מוחה את
כלם ועבא השמים לך
משתחיים: תחיה ט ו
3 התשלח ברכים וילכו
ויאמרו לך רגנ:

אויב לך
4 ויהי וימלאך הדיבר בי
ימא וימלאך אתר ימא
לפרתא:
5 ישרא במסר לקוי תול
כסל אמרתי כשערים עלי
דשא וברכבים עלי עשב:
דברים לב ב
6 הולים וקב מכיס ובסח
מקנה ישקלו ויכריז צורח
ויעשוהו אל יסורו אף
שתתחזה ישיעיהו מר ו

גליון הש"ס

נִסְרָא וּמִשְׁתַּחֲוִיָּה קִשְׁיָא פִּי
סְנֵהֲדֵרֵן דָּף לֹא פִּיבִּי:
תּוֹבִי רִיָּה אִוִּיָּה בְּרִי וְלִיָּה
עִקְרִי פִּי קְדוּשֵׁין דָּף יב ע"ב
מוֹסֵי דִּיָּה וְסֻלְמָנִי: שֵׁם רִיָּה
רִיָּה מִיָּהֲדִית כִּדְפִי
הַקּוֹנְטֵרֶם נִמְתְּנִי כֹל־ל
כִּרְשֵׁי חֲנֻקָּה אֵל תִּי:

הגהות הב"ח

(ה) נח' שהודיעונו מקום
תפלה: (ב) שם אחר רב
יהודה אמר רב מלי דמתיב
יערוב: (ג) דיה אלף
ומי קשה תמיד אליה:
(ד) דיה והנה המלך ומי
שחור בו המקום מליחן נה
מדי: (ה) דיה לכל ומי
דלחר שביניה נכית ומלך
דלחר:

מוסף רש"י

[illegible]

לא יחפור פרק שני בבא בתרא

שעושה אותו גלגל. מרבה לו וזל וסורף את הזרעים שמרבה בו: **ממתני' את הנבלות ואם הקברות בו'**. משום ר' יוחנן: **אלא למזרח העיר**. שאין הרוח מזרחית קשה (א) תדיר אלא"כ בוא לפורענות אבל כדרכה היא חמה ומנשבת בנחת דכתיב (וינה ד) רוח קדים

מְרַחֵם וּמֶלֶךְ הַשָּׁמַיִם וְגו' לְפִיכָּא חֵינִי
מִנְּהִילָה הִרִיחַ לְעִיר: חוּץ מִן מַעֲרֵב.
גִּמְלָה מִפְּרֵשׁ עֲמָלָה: גִּמְלָה וּמוֹמָא.
לְחִיךְ לְהַחֲזִיק: נָא: שְׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה
כֵּלָל. וּמַרְחִיק נָא אִמָּה דְקֹאמֶר רִיעַ
אֲשָׁר רִחוּתָּ דְקֹאמֶר קָלִי: פִּירָא
בְּרוּחוֹ. אוֹתוּ יָד דְּתִיר בְּרוּחַ
שִׁמּוֹן מַעֲרִיבָה מִנְּשַׁנְּתָּ מִדִּיר מִשְׁאֵר
בְּרוּחוֹ: רוּחַ לְעוֹנִיִּים מִנְּשַׁנְּתָּ עַם כָּל
אֲחֵם. מִהֲרוּחוֹ לְפִי שְׁהִי רֵכֶה
וּמִתְקָה וְלֹאֵלֶה כְּדָמֶר בִּינְיוֹת
(דף עב.) וּמִמְּקָתָן: מִן קָן. מֶלֶךְ
הַשָּׁמַיִם כְּדָמוֹת קָן: מַעֲמִידָה. כְּנִסְפִּי:
פִּירָא כְּנִסְפִּי. מִמְּעִיר הִיא שׁוֹנֵת:
לְעוֹנִיִּים. עוֹשֶׂה כְּנִסְפִּי אֲשָׁר מִקְרָא
כִּסְפֵּר עוֹרָא: וְלֹא הַשָּׁמַיִם.

אומר לכל רוח הוא
אמה חוץ ממעברו
מפני שהיא תדירא א'
תדירא אלימא תדירא
רב חנן בר אבא אמר
בכל יום ורוח צפונית
אין העולם מתקיים א'
דרומית קשה מכוח
שמעמידה מחברת
יהמביתך יאבר נין
אלא מאי תדירא תדיר
ברוא ונחזיק טובה לאב
תפלה דכתיב יוצא

שם חָפַץ שֶׁ הַשְׁכִּינָה מְגִידָה וְזוֹמְרִים לוֹ עֲשִׂיטוֹ שֶׁלֹּחֶתוֹ; וְהֵנָּה הַמֶּלֶךְ הַדּוֹבֵר בִּי יוֹצֵא. צְנוּתוֹ וְזִכְרָה לְמִדָּה אֶת הַיְטָלִים כְּמֵה אֲרֵכֶה וְגו' וּמִלָּךְ אֶת יוֹצֵא שְׁלֵמוֹתוֹ שֶׁלֹּחֶתוֹ עַל רִאשׁוֹן שְׁחֹר בִּי הַמִּקּוֹס (ו) וְלֹא יִתֵּן צֶה מִדֶּה וְזוֹמֵר מִפְּתוֹת תִּשְׁבֵּי יְרוּשָׁלַם וְהִרְיָ שְׁנֵימָה מֵתָה הַשְׁכִּינָה בָּאִים וְאֶחָדוּ אֶלָּה נִגְמַר אֶלָּה לְקִרְאָתוֹ וְזֶה בָּא מִכָּאן וְזֶה בָּא מִכָּאן: רַב שֶׁשֶׁ. מֵאִלּוּ עֵינִים הִיא: לֵבֵל רִוּחָא וְקוֹמֵן. הַעֲדִימִי לְהַפְתָּל: דְּמִרּוֹר בִּי מֵינִי. תַּלְמִידִי עֲדוּדִי ע"ו מוֹרִים הוֹרֵה הַפְתָּל בְּמִדְּוָה: אֲדוֹרִי. אֲנִי שְׁמַעְתִּי כִּי קוֹרִין לְמַעֲרֵב לְגִשּׁוֹן פְּרָסִי. וְלִי שֶׁן קוֹרִין לְמִדְּוָה לְגִשּׁוֹן לְגֹו וְהִיטֵר דְּקִדְמָר אֲרִיר שֶׁהַשְׁכִּינָה צִבְעֵר וּפְנִיו לְמִדְּוָה מִלָּא הַמִּדְּוָה אֲרִיר: עֲרֹוֹם כְּעֵיט לֶהֱפִי.

ששכינה בכל מקום
שכינה בכל מקום דא
לכל רוחא אוקמן ל
דליה ביה שכינה אי
מיני ורבי אבהו אמר
אבהו מאי אוריה אור
מאי דכתיב יערוף
מערכת שבאה (ז)
שמולת את הוזהב וס
זו רוח מורחית שמש
רוח בדומים שדיא
לשכינה

כה.

שְׁעוֹשָׁה אותו 95%. אֶע"פּ דגלל משיבֿתּ הקרקע כִּשְׁהִיא כֹּהֶל גלל מוֹזִיק: **אִין** עוֹשִׂין בּוֹרֶסְקִי אִמֵּא לְמִזְרֵה הָעִיר. מִשּׁוֹם דְּרוֹחַ מַעֲרִבִי שְׁהוּא קֶשֶׁה יִרְחֹק וְיִזְכֵּק הָרִיחַ מִן הָעִיר כְּלִמְרֵי (וּבְרִכּוֹת מ.) יִשָּׁן לְמִזְרֵה גִרְנוּ דִּמּוּ כְּרָאֶשׁוּ מִפִּי שְׂרוֹחַ מַעֲרִבִית מִבֵּית

הקס בחוטמו: מפני שראה תדירה. לא נקרא "מ"ט דמן הכרימא" היא דהכי ארס פספסא (פ"ט ע"ט): וצבא השמים חף בשמחתם. וא"ל כללה נמי בצורה משתחים וי"ל דאין לנו ללמוד אלא ממה שאנו רואין וא"ל ואמאי לא נדע מקום מפלה מצית המקדש שהיה שם שכינה נמצערי וי"ל דמשאין ללמוד דלע"ג דשכינה בכל מקום אי אפשר להקיים ארון ופסוקים אלא בזה אחד וריצ"ל אומר דמשאין ללמוד דשכינה נמצערי דנהי דנתיק קדשי הקדשים היה נמצערי המקדש מ"מ הארון שהשכינה שם כדכתיב (שמות כה) ונעמדתי אף שם היה בצורה בית קדשי הקדשים: לבב רוחא אוקמי. כל ימי אומותא לית להו רוחא דמיתא בצרכות (דף ג.) שמיז ארס להתפלל נגד ירושלים משום דכתיב והתפללו אליך דרך ארסם אלא סברי כר' שמעאל דאמר (ל) כ"מ שכינה ומשן דאמר שכינה נמצערי סבר כר"ע דאמר מפני שהיה תדירה ור' מניא דשעמתיא דאמר כנון ארון דיתבון לנפוטא דארעא דישאלא דאדמו סבר לה כנריתא דצרכות:

אורי'ה. לשון שפ"ה דאורי'ה מערב
נראה לר"ם *וול"ח עיקרם):

רוח מערבית שבא מערפו של
עולם. דפי' בקונ' מאחורי
של עולם דמערב קרוי אחור דכתיב
אחור וקדם דכתיב ודרכין (במגלה)
(דף יג.) לענין מזרח ומערב וכתיב
נמי ארס מקדם ופלטתים מאחור
(ישעיה ט) וקרי נמי דרום ימין וצפון
שמאל כדאמר' בשמעתין וייתינן משום
דסיניא צמערב ופני השכינה למזרח
לכן קרוי מערב אחור ומזרח קדם
ודרום ימין וצפון שמאל ולמ"ד סיניא
ככל מקום ז"ל דהאי דקרי מזרח
קדם ומערב אחור ודרום ימין וצפון
שמאל משום סיניא צמערב צמערב
ישראל סיוני צמזרח ומשמזרח שם
הנה"ה ורבינו יצחק בר יהודה
פירש דכשמעל ארס ההלשון
כשנבאר היו פניו למזרח ואין נראה
שהיה ערפו כלפי השכינה למזן
דאמר סיניא צמערב. ע"כ הגה"ה
ד"ר מרדכי שניידמאן ז"ל הו"ה

הוא אמר רב יהודה (ב) שכינה במערב דא"ר ימשום דמור בה ממור ולא משום בורא. והא דמשמע דממיתין שיהא נוחה מכל הרעות היינו כשהיא באה דרכה אבל כשהיא למורעות היא סמעתא *דפי' הקונט' במתנין: וממור:

ממטר לקחי זו רוח
יפו של עולם תול
הוא אומר 'הזלים'
דת את כל העולם
ולה רכיבים ומגדלת
עשבים תניא ר"א אומר עולם
לאבסדרה

עין משפט
נר מצוה

אב א ב מ"י ס"י מ"ח
 שנים ה"ג סתם עשין
 סב טושי"ע ח"ת ס"י קנה
 סעף כג:
 פג ג מ"י שס הלסה ה'
 פתג שס טושי"ע שס
 סעף לא:
 פד ד טושי"ע ח"ת ס"י נד
 סעף כ כהנ"ה:

בנינו גרשום

[illegible]

(א) נראה דנ"ל משום שכן
פועל כל עתה.